

„Iubesc acest mijloc de a întâlni oamenii“

Un elvețian a luat drumul României, de dragul țiganilor

■ Laura HUIBAN

Pentru mulți dintre români, țiganii (acest nume e de altfel mult mai poetic decât cel de „romi”, care se impune acum) sunt asociați cu lebedele din Viena (...) sau cu alte gesturi de fraudă mai puțin celebre. Pentru Eric Roset, însă, țiganii sunt motivul care-l poartă prin lume. „Pasiunea aceasta are rădăcini în adolescență, în cinema, mai ales în filmele lui Emir Kusturica - <<Vremea țiganilor>>, de exemplu, acolo erau prezentați într-o viziune romantică; țiganii lui Kusturica sunt fascinanți”, ne-a declarat fotograful din Geneva. Chiar dacă a descoperit că țiganii pe care îi întâlnește acum nu mai au aceeași poezie, viața lor continuă să prezinte pentru fotograful de 31 de ani același interes. Dansând, la cerșit, cu privirea rătăcită, cu ochii negri cărbune, sunt tot atâtea ipostaze prin care Eric încearcă să surprindă în clipa filmului fotografic farmecul unor oameni fără țară.

În România a venit de vreo zece ori până acum, prima dată în 1999. Pasiunea pentru fotografie și cea pentru viața țiganilor se îmbină. Relațiile sale cu țiganii se bazează pe dar. Ei îi dăruiesc satisfacția de a mai cunoaște ceva despre viața lor prin fiecare întâlnire pe film sau „pe viu”, iar el, când revine, dacă îi mai găsește, le oferă fotografiile.

Eric Roset intenționează să facă expoziții cu aceste fotografii în școli sau în alte amplasamente culturale din Elveția. De asemenea, Roset lucrează în colaborare cu Claire Anzias la o carte despre țigani. Documentarea și-o face atât prin întâlnire directă cu „subiecții”, cât și prin studiu individual. Fotograful elvețian

mărturisește că citește mult și îi cred, pentru că îmi dezvăluie, fără răsufare, amănunte „biografice” inedite despre țigani. În ultima vreme ceea ce-l interesează în mod deosebit sunt ocupațiile țiganilor. A descoperit țigani profesori, vânzători, văcari, dar cei mai mulți negustori. Îi spun ce alte meserii ale țiganilor mai cunosc și tresare interesat. Parcă ar fi vrut chiar în clipa aceea să meargă să-i surprindă. Într-un anume fel și el a căpătat din personalitatea țiganilor, cu viața asta nomadă. Vine, pleacă, mânat de aceeași nebunie a lui. Eric Roset speră ca în vara lui 2004 să revină în România. Dacă va avea bani, precizează fotograful, care călătorește pe banii săi.

Eric Roset:

„Vreau să-i cunosc. Cinematografia m-a incitat să-i descopăr. Iubesc fotografia. Iubesc acest mijloc de a întâlni oamenii. Îmi place să întâlnesc oameni de altă cultură. Desigur, țiganii pe care i-am întâlnit în România au o viață cu mai puțin romantism decât cea din filmele lui Kusturica. Am descoperit comunități sărace, fără educație. N-am văzut țigani tradiționali. Dar vreau să știu cât mai multe despre viața lor, despre lumea lor și să scriu o carte despre asta”.